

RZECZPOSPOLITA POLSKA
KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

Gn2-40/2013

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2013 r.

Szanowna Pani Jadwiga Rotnicka
Przewodnicząca Komisji Środowiska
Senatu RP

Szanowna Pani Senator

W odpowiedzi na pismo BPS/KS/00330/45/2013 z dnia 7 marca 2013 r. dotyczące ochrony siedlisk i lęgów ptaków gniazdujących w budynkach, uprzejmie informuję Panią Senator, iż przedmiotowa problematyka pozostaje w zainteresowaniu Policji.

Zgodnie z postanowieniami Zarządzenia Nr 1147 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2011 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji (Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 57, z późn. zm.), Policja gromadzi dane statystyczne dotyczące ujawnionych wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie zwierząt i ochronie przyrody. Nadto, zgodnie z Zarządzeniem Nr 167 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie funkcjonowania zestawu centralnych zbiorów informacji tworzących Krajowy System Informacyjny Policji (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 57, z późn. zm.), Policja gromadzi dane statystyczne dotyczące przestępstw przeciwko przepisom o ochronie zwierząt i ochronie przyrody (do końca 2012 r. przedmiotowe dane były gromadzone w systemie TEMIDA).

W roku 2012 stwierdzono 56 przestępstw z ustawy o ochronie przyrody i 1503 przestępstwa z ustawy o ochronie zwierząt. W analogicznym okresie roku ubiegłego ujawniono 7671 wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie przyrody i 4105 wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie zwierząt. Zdarzenia te rejestrowane są jako przestępstwa lub wykroczenia przeciwko przepisom o ochronie zwierząt i ochronie przyrody bez podziału umożliwiającego wygenerowanie ich wyłącznie z udziałem ptaków.

Poniżej w tabeli zawarto zestawienie liczbowe stwierdzonych przestępstw przeciwko przepisom o ochronie zwierząt i ochronie przyrody za lata 2010 – 2012.

Rok	2010	2011	2012
Ustawa o ochronie przyrody	78	64	56
Ustawa o ochronie zwierząt	1272	1441	1503

Zestawienie liczbowe ujawnionych wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie zwierząt i ochronie przyrody w latach 2011 – 2012 prezentuje poniższa tabela.

	Liczba ujawnionych wykroczeń		Liczba wykroczeń zakończonych skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu		Liczba wykroczeń zakończonych nałożeniem mandatu karnego		Liczba wykroczeń zakończonych zastosowaniem środków oddziaływania pozakarnego (art. 41 kw)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Ustawa o ochronie przyrody	7633	7671	474	438	3497	4467	3223	2221
Ustawa o ochronie zwierząt	3969	4105	1033	981	1194	1825	1489	1060

Biuro Prewencji KGP od wielu lat podejmuje inicjatywy zmierzające do zacieśnienia współpracy i właściwej koordynacji działań Policji ze stosownymi instytucjami i organizacjami na potrzeby skutecznego egzekwowania prawa z tej dziedziny. Działania te są sukcesywnie modyfikowane, ze względu na dynamicznie zmieniającą się sytuację prawną.

W roku 2008 Biuro Prewencji KGP opracowało stanowisko dotyczące współpracy Policji z organizacjami społecznymi działającymi na rzecz ochrony zwierząt i środowiska naturalnego. Na bazie wypracowanych wniosków do komendantów wojewódzkich/ Stołecznego Policji skierowano pismo z prośbą o objęcie nadzorem działań podejmowanych przez podległych funkcjonariuszy przy współpracy z przedstawicielami organizacji społecznych na rzecz ochrony zwierząt, w szczególności prowadzących do wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców.

W listopadzie 2010 r., z inicjatywy Biura Prewencji KGP, w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie odbyło się seminarium szkoleniowe pn. „Rola Policji w podejmowaniu działań na rzecz ochrony zwierząt”. Oprócz przedstawicieli Policji w przedsięwzięciu udział wzięli także prelegenci z Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals z Wielkiej Brytanii, Głównego Inspektoratu Weterynarii, Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej oraz Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.

Mając na uwadze zrealizowane przedsięwzięcia, kierując się kwestią właściwej współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, Komendant Główny Policji polecił komendantom wojewódzkim/Stołecznemu Policji:

- spowodowanie objęcia szczególnym nadzorem w podległym garnizonie problematyki ochrony zwierząt,
- zintensyfikowanie współpracy pomiędzy kierownikami jednostek organizacyjnych Policji a instytucjami egzekwowania prawa (sąd, prokuratura, inspekcja weterynaryjna, itp.) oraz w szczególności z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,
- ujęcie w planach doskonalenia zawodowego, szkoleń z zakresu problematyki praw zwierząt i ich egzekwowania, korzystając przy ich prowadzeniu z pomocy organizacji społecznych,
- włączenie do zakresu obowiązków tzw. *koordynatora ds. CITES i ochrony zwierząt*, funkcjonującego w strukturze wydziału dw. z przestępczością gospodarczą KWP/KSP, zadań dotyczących ochrony zwierząt i środowiska, realizowanych zgodnie z właściwością,
- wyznaczenie do współpracy z *koordynatorem ds. CITES i ochrony zwierząt* policjanta służby prewencyjnej odpowiedzialnego za realizację, zgodnie z właściwością, zadań z zakresu ochrony zwierząt i środowiska,
- utworzenie na stronie internetowej komendy wojewódzkiej/Stołecznej Policji kanału wymiany informacji z obywatelami i organizacjami społecznymi o popełnianych przestępstwach i wykroczeniach przeciwko zwierzętom i środowisku naturalnemu, w postaci skrzynki *zielona strefa* - obsługiwanej, zgodnie z właściwością, przez tzw. *koordynatora ds. CITES i ochrony zwierząt* oraz wyznaczonego policjanta służby prewencyjnej,

- utworzenie podobnych skrzynek na stronach internetowych jednostek organizacyjnych szczebla KMP/KPP/KRP.

W skrynkach zielona strefa znajdują się informacje dotyczące danych teleadresowych do koordynatora ds. CITES i ochrony zwierząt i współpracującego z nim przedstawiciela służby prewencyjnej oraz linki umożliwiające kontakt i zgłoszenie naruszenia przepisów prawa przeciwko dobru zwierząt. Nadto, zamieszczane są tam dane teleadresowe wybranych organizacji, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz najważniejsze akty prawne regulujące problematykę ochrony zwierząt.

Zaznaczyć należy, iż w celu doprecyzowania zakresu działań Policji w określonych sytuacjach z udziałem zwierząt, jak też ich humanitarnego traktowania, opracowano procedury postępowania – algorytmy, do stosowania przez wszystkich policjantów w kraju. Algorytmy te dotyczą:

- postępowania w przypadku uzyskania informacji o okrutnym traktowaniu zwierząt,
- postępowania w konfrontacji ze zwierzętami stwarzającymi zagrożenie.

Odnosząc się do współpracy Policji z organami nadzoru budowlanego wskazać należy, iż obszar ten w pewnym zakresie reguluje *ustawa prawo budowlane*. W art. 69 tej ustawy istnieje zapis, iż „w razie konieczności niezwłocznego podjęcia działań mających na celu usunięcie niebezpieczeństwa dla ludzi lub mienia, właściwy organ zapewni, na koszt właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego, zastosowanie niezbędnych środków zabezpieczających”. Następnie w art. 69 ust. 2 cyt. ustawy stanowi się, że „do zastosowania, na koszt właściciela lub zarządcy, środków przewidzianych w ust. 1 są upoważnione również organy Policji i Państwowej Straży Pożarnej. O podjętych działaniach organy te powinny niezwłocznie zawiadomić właściwy organ”.

Jednocześnie w myśl postanowień *ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.), która w art. 20 wymienia organy egzekucyjne uprawnione do podejmowania czynności w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym, Inspektorów Nadzoru Budowlanego należy również zaliczyć do organów egzekucyjnych o ww. charakterze. Z treści art. 46 cyt. ustawy wynika, że w określonych okolicznościach, upoważnia się organy egzekucyjne do wezwania, również w formie ustnej, pomocy m. in. organu Policji. Przepis ten zawiera jednocześnie delegację ustawową do wydania stosownego rozporządzenia. Wypełnieniem tej delegacji jest *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu udzielania przez Policję lub Straż Graniczną pomocy lub asysty organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1106).

Wspomnieć też należy o treści *Porozumienia z dnia 26 września 1995 r. zawartego pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w sprawie współdziałania Policji z organami nadzoru budowlanego*, które jednak w lutym br. zostało rozwiązane. Strony uznały, iż z uwagi na m. in. częściową utratę aktualności postanowień *Porozumienia*, przestaje ono obowiązywać, natomiast w jego miejsce rozważa się podpisanie, opracowywanej wspólnie przez Biuro Prawne i Biuro Prewencji KGP, *Deklaracji współpracy pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego*.

Odnosząc się do współpracy Policji z regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska należy zacytować treść art. 4 ust. 1 i 3 *ustawy o ochronie przyrody*, który stanowi m. in., że obowiązkiem organów administracji publicznej jest dbałość o przyrodę i prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody.

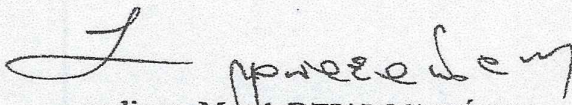
Jednocześnie należy wskazać, że w dniu 11 października 2005 r. zawarto *Porozumienie Ministrów Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska*. W § 1 cyt. *Porozumienia*, strony postanawiają podjąć i prowadzić współpracę w zakresie m. in. zwalczania i ścigania przestępstw oraz wykroczeń przeciwko ochronie środowiska i zasobom naturalnym.

Reasumując należy wskazać, iż dążąc do wypełniania obowiązków przypisanych Policji z zakresu wykrywania przestępstw i wykroczeń w obszarze ochrony zwierząt i ochrony przyrody, a także ścigania ich sprawców, zasadnym jest stałe pogłębianie wiedzy policjantów z tej dziedziny.

Kierując się powyższym oraz prośbą zawartą w piśmie Komisji Środowiska Senatu RP, uprzejmie informuję Panią Senator, iż w sprawie ochrony siedlisk i lęgów ptaków podjęto następujące działania:

- Wykładowców szkół Policji realizujących program szkolenia zawodowego podstawowego zobligowano, aby omawiając temat „Przepisy karne wybranych ustaw szczególnych. Wybrane przestępstwa i wykroczenia z ustaw szczególnych: ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt”, zwrócili uwagę na problematykę dotyczącą ochrony lęgów ptaków gniazdujących w budynkach, w tym odpowiednie przepisy prawa i możliwości ich egzekwowania.
- Komendanci wojewódzcy oraz Komendant Stołeczny Policji zostali zobowiązani do zorganizowania i przeprowadzenia w podległych jednostkach organizacyjnych Policji szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego w zakresie problematyki dotyczącej ochrony lęgów ptaków gniazdujących w budynkach, w tym przepisów prawa z zakresu ochrony przyrody i środowiska, możliwości ich egzekwowania, procedury postępowania w przypadku stwierdzenia gniazd i piskląt w budynku modernizowanym, jak również na temat zasad współpracy jednostek Policji z terenowymi organami nadzoru budowlanego i regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska w przedmiotowym obszarze.
- W celu przybliżenia problematyki oraz ułatwienia realizacji ww. szkolenia Biuro Prewencji KGP opracowało materiał w sprawie ochrony siedlisk i lęgów ptaków gniazdujących w budynkach, który przesłano do wykorzystania służbowego do komend wojewódzkich/Stołecznej i jednostek szkoleniowych Policji. Zawiera on informacje nt. obowiązujących przepisów w przedmiotowym zakresie, zadań Policji i podejmowanych inicjatyw a także współpracy Policji z instytucjami egzekwowania prawa (sąd, prokuratura, inspekcja weterynaryjna, regionalne dyrekcje ochrony środowiska itp.) oraz w szczególności organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt i środowiska.

Doceniając wagę ochrony ekosystemu, zwłaszcza ptaków objętych ochroną gatunkową, wyrażam przekonanie, iż realizacja ww. działań przyczyni się do dokonywania przez policjantów prawidłowej oceny przestępstw i wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie zwierząt i przyrody, a co za tym idzie, konsekwentnego egzekwowania prawa w tym zakresie.

nadinsp. Marek DZIAŁOSZYŃSKI
